

การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมของการดูดซับวิตามินอี ในน้ำมันปาล์มโอเลอินล์ โดยใช้ตัวดูดซับ MCM - 41

The Study of Optimum Condition for Adsorption of Vitamin E in Palm Olein Using MCM - 41 Adsorbent

ขวัญปวีณ์ สิทธิเขตรกรณ์ พรสวรรค์ อัสวแสงรัตน์

สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาสภาวะที่เหมาะสมของการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินล์ โดยใช้ MCM - 41 เป็นตัวดูดซับ โดยศึกษาเวลาในการดูดซับ ปริมาณตัวดูดซับ และอุณหภูมิในการดูดซับ จากการตรวจวัดปริมาณธาตุที่เป็นองค์ประกอบในตัวดูดซับ MCM-41 โดยวิธีการเรืองแสงของรังสีเอ็กซ์ พบว่าตัวดูดซับ MCM - 41 ที่สังเคราะห์ได้มีองค์ประกอบเป็นซิลิกา 99.73 เปอร์เซ็นต์ จากการทดลองพบว่า ระยะเวลาที่เข้าสู่สมดุลการดูดซับคือ 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส โดยใช้ปริมาณตัวดูดซับ 3 กรัม สามารถดูดซับวิตามินอีได้ปริมาณมากที่สุด คือ 8.96 มิลลิกรัม วิตามินอีต่อกรัมตัวดูดซับ และผลการศึกษาสมการไอโซเทอมของการดูดซับแบบ Langmuir และ Freundlich ได้สมการเป็น $q_e = \frac{0.00912C_e}{1+0.228C_e}$ และ $q_e = 0.3162C_e^{0.5}$ ตามลำดับ และมีค่า R^2 จากสมการของ Langmuir และ Freundlich คือ 0.989 และ 0.929 ตามลำดับ ซึ่งสมการของการดูดซับแบบ Langmuir เหมาะสมที่จะอธิบายการดูดซับได้ดีกว่าสมการของ Freundlich ซึ่งอธิบายว่ากลไกการดูดซับเป็นการดูดซับแบบชั้นเดียว และพื้นที่ผิวของตัวดูดซับเป็นปัจจัยการดูดซับที่สำคัญ คำสำคัญ : การดูดซับ , วิตามินอี , MCM-41

Abstract

This research studied optimum condition for adsorption of vitamin E in Palm Olein using MCM-41 adsorbent. The operating variables that affected adsorption performance were adsorption time , adsorbent dosage and adsorption temperature. Test of MCM-41 by using x-ray fluorescence technique , presented 99.73% of silica. From this study , the experimental takes 24 hours to reach the equilibrium of the adsorption , At 50 °C by using adsorbent 3 g , vitamin E adsorption on the MCM-41 was 8.96 mg/g. Langmuir and Freundlich isotherms were tested and could provide equations of $q_e = \frac{0.00912C_e}{1+0.228C_e}$ and $q_e = 0.3162C_e^{0.5}$, respectively. The R^2 of Langmuir and Freundlich isotherms were 0.989 and 0.929 , respectively. In conclusion Langmuir isotherm better described the equilibrium adsorption. The assumption of this isotherm indicates that the adsorbate is adsorbed in the form of monolayer on the surface of adsorbent.

Key words : absorption , vitamin E , MCM-41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บทนำ

น้ำมันที่ใช้ปรุงอาหารเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งมีความสำคัญและมีผลต่อสุขภาพ ปัจจุบันผู้บริโภคจึงให้ความสำคัญต่อน้ำมันที่ใช้ปรุงอาหารกันมากขึ้น ซึ่งสารอาหารและวิตามินในน้ำมันที่ใช้ทอดมีความคงทนต่อความร้อนได้ไม่เท่ากัน น้ำมันพืชแต่ละชนิดมีปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระในปริมาณที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของน้ำมัน สารต้านอนุมูลอิสระมีผลต่อคุณภาพของอาหารทั้งในด้านความคงตัวของอาหาร การเกิดกลิ่นหืนได้เร็วหรือช้า และยังมีผลต่อสุขภาพของผู้บริโภค สารต้านอนุมูลอิสระที่พบในน้ำมันพืช ได้แก่ วิตามินอี สารประกอบโพลีฟีนอล (polyphenol) ซึ่งพบในน้ำมันมะกอก สารไฟโตสเตอรอล (phytosterol) ที่พบบ้างแต่ไม่มากนักในน้ำมันถั่วเหลือง แต่พบมากที่สุดคือน้ำมันรำข้าว[1]

วิตามินอีจัดอยู่ในกลุ่มวิตามินชนิดละลายในไขมันโดยประกอบด้วยสาร 2 กลุ่มใหญ่คือ โทโคเฟอร์รอล (Tocopherols) และ โทโคไตรอีนอล (Tocotrienols) [2] มีคุณสมบัติเป็นสารต้านอนุมูลอิสระธรรมชาติ ซึ่งช่วยทำให้การทำหน้าที่ของระบบภูมิคุ้มกันดี นอกจากนี้วิตามินอียังเป็นสารต้านการแข็งตัวของเลือด ช่วยเพิ่มการทำงานของอินซูลิน ทำให้ระบบประสาทดีขึ้น [3] โดยวิตามินอีที่พบส่วนใหญ่ในธรรมชาติเป็นหมู่ฟังก์ชันแอลฟาโทโคเฟอรอล (α -Tocopherol) จากคุณสมบัติดังกล่าวทำให้วิตามินอีเป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรมยา อาหาร และเครื่องสำอางเป็นอย่างมาก ซึ่งการแยกวิตามินอีโดยการดูดซับจึงเป็นทางเลือกหนึ่ง เนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวก และใช้พลังงานต่ำ เหมาะสำหรับการแยกสารที่มีปริมาณน้อยๆ ออกจากสารส่วนใหญ่

วัสดุนาโน MCM-41 (Mobil Composition of matter) เป็นวัสดุรูพรุนประเภท Mesoporous Molecular Sieve มีโครงสร้างหลักเป็นซิลิกอนไดออกไซด์ (SiO_2) ค้นพบโดยคณะวิจัยของบริษัท Mobil Oil Corporation. MCM-41 สังเคราะห์ได้จากสารละลายโซเดียมซิลิเกต (Na_2SiO_3) และ สารละลาย Hexadecyltrimethyl ammonium bromide (CTAB) โดยสารละลาย CTAB ทำ

หน้าที่เป็นสารลดแรงตึงผิว มีโครงสร้างประจุบวก เพื่อให้ซิลิกาซึ่งมีประจุลบมาจับที่ผิว จากนั้นจึงเผาที่อุณหภูมิสูง (calcination) เพื่อให้เกิดโครงสร้างรูพรุน ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางรูพรุนประมาณ 2-3 นาโนเมตร มีพื้นที่ผิวเฉลี่ย 700-1,500 ตารางเมตรต่อกรัม มีโครงสร้างโมเลกุลเป็นหกเหลี่ยมสม่ำเสมอ และมีสมบัติทนต่อความร้อนได้ดี [4]

ดังนั้นในงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานะที่เหมาะสมในการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันพืช ปาล์มโอเลอินส์ โดยใช้ตัวดูดซับ MCM-41

2. การทดลอง

2.1 การเตรียมตัวดูดซับ MCM-41

ซึ่ง Hexadecyltrimethyl ammonium bromide จำนวน 4.5 กรัม ใส่ในบีกเกอร์ขนาด 250 มิลลิลิตร เติมน้ำกลั่น 90 มิลลิลิตร พร้อมปั่นกวนเป็นเวลา 4 ชั่วโมง จากนั้นเติมสารละลายโซเดียมซิลิเกต 17.5 มิลลิลิตร ปรับค่า pH ประมาณ 11 ด้วยกรดซัลฟิวริก พร้อมปั่นกวนเป็นเวลา 2 ชั่วโมง นำสารละลายที่ปรับ pH ใส่ใน autoclave นำไปอบที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 72 ชั่วโมง จากนั้นนำสารละลายมากรองและล้างจนค่า pH เท่ากับ 7 อบที่อุณหภูมิ 105 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 ชั่วโมง นำไปเผาที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 6 ชั่วโมง

2.2 การวิเคราะห์คุณลักษณะและคุณสมบัติของตัวดูดซับ MCM-41

วิเคราะห์ปริมาณธาตุที่เป็นองค์ประกอบของตัวดูดซับ โดยวิธีการเรืองแสงของรังสีเอ็กซ์ (X-ray Fluorescence หรือ XRF) วิเคราะห์ความเป็นผลึกของตัวดูดซับ MCM-41 ใช้เทคนิคเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ (X-ray Diffraction หรือ XRD) , วิเคราะห์หมู่ฟังก์ชันของตัวดูดซับ MCM-41 โดยการวิเคราะห์การดูดกลืนรังสีอินฟราเรด (Fourier transform infrared spectroscopy หรือ FT-IR) และวิเคราะห์พื้นที่ผิว ขนาดรูพรุน และปริมาตรรูพรุนของตัวดูดซับด้วยวิธี BET

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การทดลองดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอิน

2.3.1 การวัดปริมาณของวิตามินอี

ตรวจวัดปริมาณวิตามินอีด้วยเครื่อง HPLC ที่ใช้คอลัมน์ คือ Spherclone 5 μ ODS เครื่องตรวจวัด คือ UV-Visible ที่ความยาวคลื่น 295 นาโนเมตร อัตราการไหลของสารพา (Acetonitrile : Methanol : Dichloromethane 60 : 35 : 5) คือ 1 มิลลิลิตรต่อนาที และปริมาณสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ 20 ไมโครลิตร

2.3.2 การศึกษาเวลาในการเข้าสู่สมดุลการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์ บนตัวดูดซับ MCM-41

ชั่งตัวดูดซับ 3 กรัม ใส่ลงในขวดสีชา และเติมสารละลายน้ำมันปาล์มโอเลอินส์ 50 กรัม ปรับปริมาตรด้วยนอร์มัลเฮปเทนให้ปริมาตรรวมเท่ากับ 100 มิลลิลิตร ไล่อากาศด้วยก๊าซไนโตรเจน เขย่าด้วยเครื่องเขย่าความเร็วรอบ 180 รอบต่อนาที อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เก็บตัวอย่างที่เวลา 0 , 1 , 2 , 4 , 6 , 12 , 17 , 20 และ 24 ชั่วโมง แยกตัวดูดซับออกโดยใช้เครื่องเหวี่ยงแยกความเร็วรอบ 2,500 รอบต่อนาที เป็นเวลา 5 นาที วัดปริมาณวิตามินอีที่เหลือด้วยเครื่อง HPLC

2.3.3 การศึกษาผลของปริมาณ MCM-41 ที่มีต่อการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์

ทำการทดลองเหมือนหัวข้อ 2.3.2 แต่ใช้ตัวดูดซับปริมาณ 0.5 , 1 , 1.5 , 2 , 2.5 และ 3 กรัม และเขย่าเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

2.3.4 การศึกษาผลของอุณหภูมิที่มีต่อการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์

ทำการทดลองเหมือนหัวข้อ 2.3.2 แต่ทำการทดลองที่อุณหภูมิ 30 , 40 และ 50 องศาเซลเซียส และเขย่าเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

2.3.6 การศึกษาไอโซเทอมการดูดซับ

ชั่งตัวดูดซับ 3 กรัม ใส่ลงในขวดสีชา และเติมสารละลายน้ำมันปาล์มโอเลอินส์ 10 , 30 , 50 , และ 70

กรัม ปรับปริมาตรด้วยนอร์มัลเฮปเทนให้ปริมาตรรวมเท่ากับ 100 มิลลิลิตร ปริมาณ 60 กรัม เขย่าด้วยอัตราเร็ว 180 รอบต่อนาที เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

3. ผลการทดลอง

3.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะและคุณสมบัติของตัวดูดซับ MCM-41

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ปริมาณธาตุที่เป็นองค์ประกอบของตัวดูดซับ โดยวิธีการเรืองแสงของรังสีเอกซ์ (X-ray Fluorescence หรือ XRF)

ผลการวิเคราะห์ XRF แสดงดังตารางที่ 1 จากตารางที่ 1 พบว่าตัวดูดซับ MCM-41 มีซิลิกอนไดออกไซด์ (SiO₂) เป็นองค์ประกอบหลักถึง 99.73 เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนัก

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ปริมาณธาตุองค์ประกอบของตัวดูดซับ MCM-41

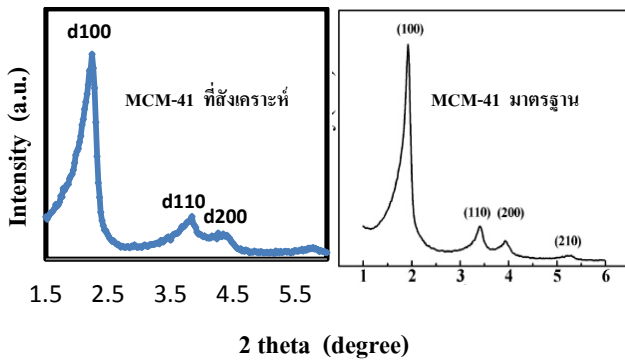
องค์ประกอบ	SiO ₂	Al ₂ O ₃	Fe ₂ O ₃	TiO ₂	CaO
เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก	99.73	0.16	0.04	0.03	0.01

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ความเป็นผลึกของตัวดูดซับ

จากเทคนิคเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ (X-ray Diffraction หรือ XRD)

ผลการวิเคราะห์ XRD แสดงดังรูปที่ 1 พบว่าพีคหลักปรากฏที่ มุม 2θ เท่ากับ 2.3 ซึ่งตรงกับตำแหน่งของหน้าผลึก d100 ซึ่งมีลักษณะเป็นยอดแหลม แสดงถึงการจัดเรียงตัวของผลึกอย่างเป็นระเบียบภายในตัวดูดซับ และกราฟขนาดเล็ที่มุม 2θ เท่ากับ 3.8 และ 4.4 องศา ซึ่งตรงกับตำแหน่งของหน้าผลึก d110 และ d200 ตามลำดับ โดยลักษณะการจัดเรียงตัวของผลึกดังกล่าวเป็นลักษณะเฉพาะของ MCM-41 ดังนั้นจากการวิเคราะห์ด้วย XRD สามารถยืนยันได้ว่าตัวดูดซับที่สังเคราะห์ขึ้นมาเป็น MCM-41 [5]

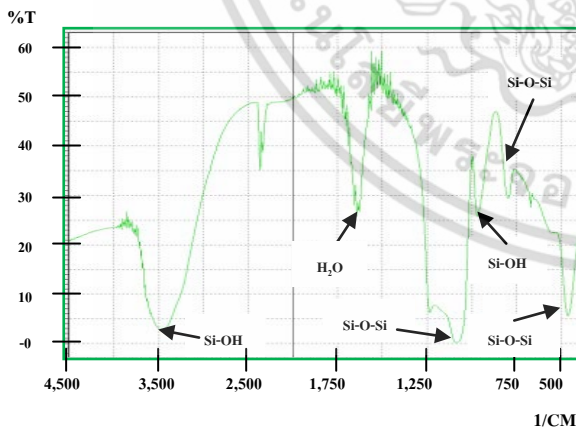
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 1 กราฟ XRD ของตัวดูดซับ MCM-41 ที่สังเคราะห์ได้ กับ MCM-41 มาตรฐาน [6]

3.1.3 ผลการวิเคราะห์หมู่ฟังก์ชันของตัวดูดซับ โดยการวิเคราะห์การดูดกลืนรังสีอินฟราเรด (Fourier Transform infrared spectroscopy หรือ FT-IR)

จากรูปที่ 2 FTIR ในช่วงแสงคลื่น (Wave numbers) 400 ถึง 4000 cm^{-1} ของตัวดูดซับ MCM-41 ที่สังเคราะห์ได้ พบว่า มีหมู่ฟังก์ชันที่ประมาณ 3,422 และ 963 cm^{-1} เป็นฟิสิกของ silinol (Si-OH) ซึ่งมีขั้ว, ที่ประมาณ 1,097, 790 และ 469 cm^{-1} เป็นฟิสิกของ siloxane (Si-O-Si) ซึ่งไม่มีขั้ว และที่ประมาณ 1,631 cm^{-1} เป็นฟิสิกของ H_2O [7] ซึ่ง MCM-41 เป็นตัวดูดซับทั้งที่มีขั้วและไม่มีขั้ว ดังนั้นจึงเกิดแรงยึดเหนี่ยวระหว่างโมเลกุลที่ไม่มีขั้วของวิตามินอีกับ โมเลกุลที่ไม่มีขั้วของ MCM-41 ทำให้เกิดการดูดซับขึ้น

รูปที่ 2 แสดงอินฟราเรดสเปกตรัมของตัวดูดซับ MCM-41

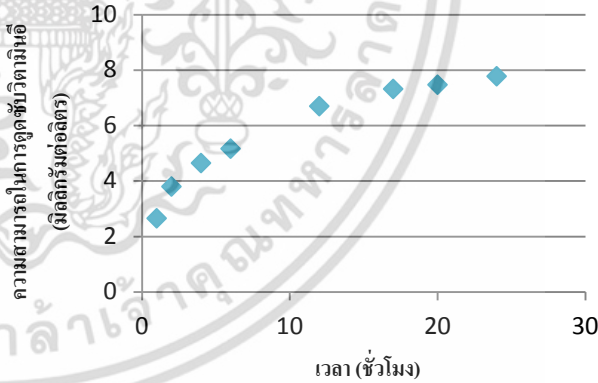
3.1.4 ผลการวิเคราะห์พื้นที่ผิว ขนาดรูพรุน และปริมาตรรูพรุนของตัวดูดซับด้วยวิธี (Brunauer-Emmett-Teller หรือ BET)

จากการวิเคราะห์ BET พบว่า MCM-41 มีพื้นที่ผิว 1,218 m^2/g และมีขนาดเฉลี่ยของเส้นผ่านศูนย์กลางรูพรุนและปริมาตรของรูพรุนแบบเมโซพอร์สเท่ากับ 36.85 Å และ 1.123 cm^3/g ตามลำดับ

3.2 การศึกษาสถานะที่เหมาะสมในการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์

3.2.1 การศึกษาเวลาในการเข้าสู่สมดุลการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์ บนตัวดูดซับ MCM-41

การศึกษาเวลาในการเข้าสู่สมดุลการดูดซับของ MCM-41 แสดงในรูปที่ 3 พบว่า ความสามารถในการดูดซับวิตามินอี ในช่วง 1 ชั่วโมงแรกเป็นไปอย่างรวดเร็ว หลังจากนั้นจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และเริ่มคงที่ที่เวลา 24 ชั่วโมงที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากในระยะแรก พื้นที่ผิวของตัวดูดซับมีมาก ทำให้การดูดซับเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่เมื่อเวลาผ่านไปอนุภาคของวิตามินอีจะเข้าไปยึดเกาะ บนพื้นที่ผิวของ MCM-41 ทำให้การดูดซับที่จะเกิดขึ้นใหม่เป็นไปโดยยากและจะเกิดแรงผลักระหว่างวิตามินอีที่จะเข้าไปยึดเกาะใหม่กับวิตามินอีที่ถูกดูดซับไว้เดิมทำให้ประสิทธิภาพการดูดซับเริ่มคงที่ หรือเริ่มเข้าสู่สมดุลการดูดซับ

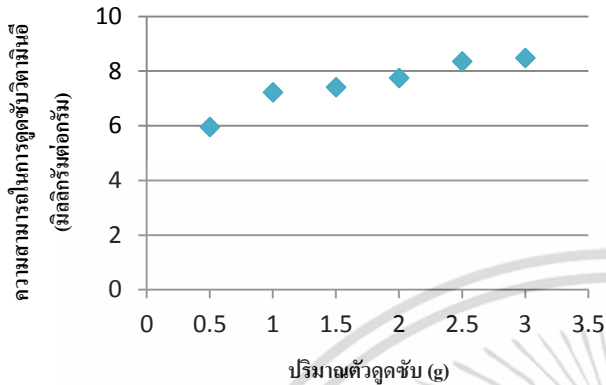
รูปที่ 3 ความสามารถในการดูดซับวิตามินอีของตัวดูดซับ MCM-41 ที่เวลาในการดูดซับต่างๆ

3.2.2 การศึกษาผลของปริมาณ MCM-41 ที่มีต่อการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์

การศึกษาผลของปริมาณ MCM-41 ที่มีต่อการดูดซับวิตามินอี แสดงในรูปที่ 4 พบว่า ความสามารถในการดูดซับวิตามินอีจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และเริ่มคงที่เนื่องจากการเพิ่มปริมาณตัวดูดซับจะทำให้พื้นที่ผิวสัมผัส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

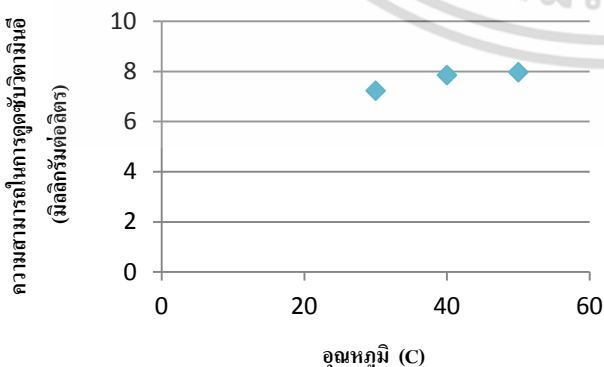
ระหว่างตัวดูดซับกับวิตามินอีมีค่าเพิ่มมากขึ้น และเมื่อเพิ่มปริมาณตัวดูดซับเป็น 3 กรัม พบว่ามีความสามารถในการดูดซับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจนเกือบคงที่ เนื่องจากการดูดซับระหว่างวิตามินอีกับ MCM-41 ถึงจุดสมดุลแล้ว

รูปที่ 4 ความสามารถในการดูดซับวิตามินอีของตัวดูดซับ MCM-41 เมื่อใช้ปริมาณตัวดูดซับต่างกัน

3.2.3 การศึกษาผลของอุณหภูมิ ที่มีต่อการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปลาดีโอเลอินส์

การศึกษาผลของอุณหภูมิ ที่มีต่อการดูดซับวิตามินอี แสดงในรูปที่ 5 กระบวนการดูดซับเป็นกระบวนการคายพลังงานความร้อน (exothermic) [8] ดังนั้นความสามารถในการดูดซับจึงลดลงเมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้น แต่ในการทดลองนี้ พบว่า เมื่ออุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้น ความสามารถในการดูดซับเพิ่มขึ้น ปริมาณวิตามินอีที่หายไป อาจไม่ได้หายไป เนื่องจากการดูดซับของตัวดูดซับ MCM-41 แต่อาจหายไปเนื่องจากวิตามินอีเกิดการสลายตัวได้บ้าง เมื่อได้รับความร้อน

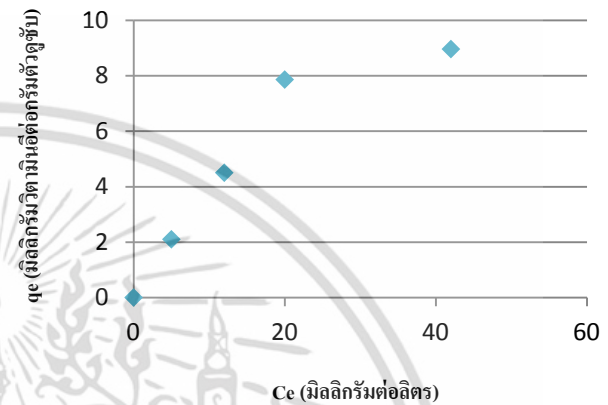

รูปที่ 5 ความสามารถในการดูดซับวิตามินอีของตัวดูดซับ MCM-41 ที่อุณหภูมิในการดูดซับต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 การศึกษาไอโซเทอมการดูดซับ

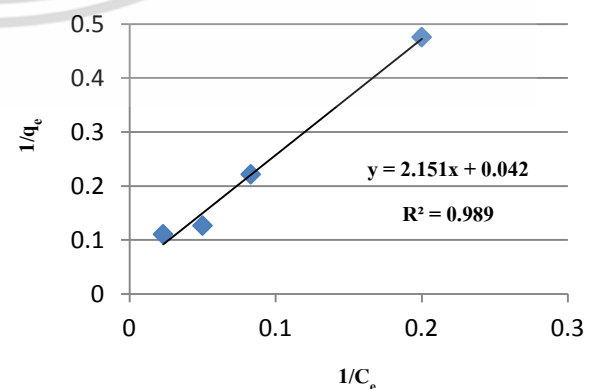
การศึกษาไอโซเทอมการดูดซับของ MCM-41 แสดงดังรูปที่ 6 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณของตัวถูกดูดซับต่อหน่วยกรัมของตัวดูดซับที่สภาวะสมดุล (q_e) (มิลลิกรัมต่อกรัมตัวดูดซับ) และความเข้มข้นของตัวถูกดูดซับที่เหลือที่สภาวะสมดุล (C_e) (มิลลิกรัมต่อลิตร)

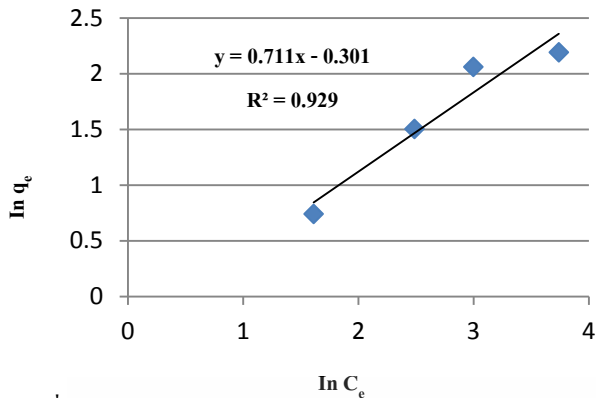
รูปที่ 6 ไอโซเทอมการดูดซับของ MCM-41

จากรูปที่ 6 พบว่า เมื่อความเข้มข้นวิตามินอีในสารละลายในช่วง 0 – 20 มิลลิกรัมต่อลิตร ปริมาณการดูดซับวิตามินอีต่อกรัมตัวดูดซับ MCM-41 จะเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากเมื่อความเข้มข้นของวิตามินอีในสารละลายเพิ่มขึ้นจะทำให้ประสิทธิภาพการดูดซับเพิ่มขึ้นด้วย หลังจากนั้นจะเริ่มคงที่และเข้าสู่สมดุลการดูดซับ โดยพบว่าตัวดูดซับ MCM-41 สามารถดูดซับวิตามินอีได้มากที่สุดที่ปริมาณ 8.96 มิลลิกรัมวิตามินอีต่อกรัมตัวดูดซับ

การวิเคราะห์ข้อมูลการดูดซับโดยใช้สมการของ Langmuir และ Freundlich ที่ความเข้มข้นเริ่มต้นต่างๆ แสดงดังรูปที่ 7 และ 8 ตามลำดับ

รูปที่ 7 กราฟวิเคราะห์ข้อมูลการดูดซับด้วยสมการของ Langmuir

รูปที่ 8 กราฟวิเคราะห์ห้ข้อมูลการดูดซับด้วยสมการของ Freundlich

จากรูปที่ 7 และ 8 พบว่า การดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์ โดยใช้ MCM-41 มีไอโซเทอมการดูดซับแบบ Langmuir และ Freundlich ได้สมการเป็น $q_e = \frac{0.00912C_e}{1 + 0.228C_e}$ และ $q_e = 0.3162C_e^{0.5}$ ตามลำดับ และมีค่า R^2 จากสมการของ Langmuir และ Freundlich คือ 0.989 และ 0.929 ตามลำดับ ซึ่งสมการไอโซเทอมแบบ Langmuir เหมาะสมที่จะอธิบายการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์ได้ดีกว่าสมการของ Freundlich ดังนั้นการดูดซับวิตามินอีจึงเป็นการดูดซับแบบชั้นเดียว ความสามารถในการดูดซับขึ้นอยู่กับพื้นที่ผิวของตัวดูดซับ

4. สรุปผลการทดลอง

งานวิจัยนี้ศึกษาสถานะที่เหมาะสมในการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันพีปาล์มโอเลอิน โดยใช้ MCM-41 เป็นตัวดูดซับ พบว่า เวลาที่ใช้ในการเข้าสู่สมดุลการดูดซับวิตามินอีของตัวดูดซับ MCM-41 คือ 24 ชั่วโมง ด้วยปริมาณตัวดูดซับ 3 กรัม ซึ่งที่สถานะที่เหมาะสมนี้สามารถดูดซับวิตามินอีได้ปริมาณ 8.96 มิลลิกรัมวิตามินอีต่อกรัมตัวดูดซับ และจากการศึกษาไอโซเทอมการดูดซับโดยใช้สมการของ Langmuir และ Freundlich ได้สมการคือ $q_e = \frac{0.00912C_e}{1 + 0.228C_e}$ และ $q_e = 0.3162C_e^{0.5}$ ตามลำดับ โดยค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนด (R^2) จากสมการของ Langmuir และ Freundlich คือ 0.989 และ 0.929 ตามลำดับ ซึ่งสมการไอโซเทอมแบบ Langmuir เหมาะสมที่จะอธิบายการดูดซับวิตามินอีในน้ำมันปาล์มโอเลอินส์ได้ดีกว่าสมการของ Freundlich

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนเงินทุนวิจัยจากเงินรายได้คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] P. Santiwattana, "Vitamin E and gamma – Oryzanol in potato chips and fried food oil before and after frying.", Available : <http://www.Nutritionthailand.or.th>
- [2] B.S. Chu, S.Y. Quek and B.S. Baharn. 2002. "Optimisation of enzymatic for concentration of Vitamin E in palm fatty acid distillate." *Journal of Food Chemistry* . Vol. 80 , pp. 295-302.
- [3] Vitamin E [Online]. Available : <http://www.gocities.com/vitamin/tocopherol.htm>
- [4] Beck , J.S. , Vartulli , C. , Roth , W.J. and Kresge , C.T. (1992), " Family of mesoporous molecular sieves prepared with liquid crystal templates ", *J. Am. Chem. Soc.* 114 , pp. 10834-10843.
- [5] Kumar , D. , Schmacher , K. , du Fresne von Hohenesche , C. Grun , M. and Unger , K.K. (2001) , "MCM- 41 , MCM - 48 and related mesoporous adsorbents the synthesis and characterization", *Colloids and Surfaces A : Physicochem. Eng. Aspects* 187-188 , Matter 15 , No. 20 , pp. 109-116.
- [6] J L Shen , Y C Lee , Y L Lui , P W Cheng and C F Cheng. "Blue - green photoluminescence in MCM-41 mesoporous nanotubes" pp. 297-304.
- [7] Nurul Izza Taib , Salasiah Endud , Md. Nasir Katun "Functionalization of Mesoporous Si-MCM-41 by Grafting with Trimethylchlorosilane" *International Journal of Chemistry*. Vol. 3 , No. 3 ; August 2011.
- [8] D. Chatsiriwe. " Adsorption Processes ". Chulalongkorn University Press. , 2552.